

Wstęp

Oddajemy do rąk Czytelników kolejny, dwunasty już numer czasopisma „Studia i Analizy Nauk o Polityce”. W ciągu sześciu lat działalności nasze pismo zostało umieszczone w licznych bazach, takich jak: Arianta, Index Copernicus Journals Master List, Polska Bibliografia Naukowa (PBN), Google Scholar, The Central European Journal of Social Sciences and Humanities (CEJSH), Biblioteka Nauki, MOST Wiedzy, Repozytorium Instytucjonalne KUL, WorldCat, ERIH PLUS, SHERPA/RoMEO, Directory of Open Access Journals (DOAJ). Mamy nadzieję, że indeksacja w powyższych bazach przekłada się na większą rozpoznawalność czasopisma i szybsze dotarcie do odbiorcy.

Tematyka niniejszego numeru oscyluje wokół szeroko rozumianych procesów tranzykcji systemowej oraz demokracji liberalnej na wielu poziomach: europejskim, regionalnym i obywatelskim. W pierwszym artykule Krystyna Leszczyńska-Wichmanowska koncentruje się na procesie wymiany elit politycznych w Polsce. Autorka zwróciła uwagę, iż rządy solidarnościowe tworzyli prawie wyłącznie mężczyźni (97%). Taki stan rzeczy wynikał z czynników społecznych, w tym przede wszystkim istniejących stereotypów zarówno na temat kobiet, jak i polityki. Ponad połowa członków gabinetów solidarnościowych (52%) posiadała stopnie i tytuły naukowe. Powodem włączenia dużej liczby akademików w nurt politycznego działania był głównie deficyt ekspertów-praktyków.

Drugi artykuł przygotowała Maria Marczevska-Rytko. Autorka podnosi w nim problem wyborów do Parlamentu Europejskiego, postrzeganych zwykle jako wybory o mniejszym znaczeniu (*second-order*) w porównaniu z wyborami parlamentarnymi czy prezydenckimi (*first-order*). W wyborach do Parlamentu Europejskiego w Polsce w 2019 r. odnotowano najwyższą frekwencję spośród dotychczasowych wyborów tego typu.

Autorka przeanalizowała wybory do Parlamentu Europejskiego w kontekście założeń koncepcji *Second-Order Election* oraz ustaliła, że część z nich znalazła potwierdzenie, natomiast część została zweryfikowana negatywnie.

Trzeci tekst w kolejności został opracowany przez Dawida Pieniężnego i dotyczy przypadku w demokracji liberalnej XXI w. Biskup katolicki Fernando Lugo został prezydentem w Paragwaju. Autor dokonał analizy możliwości prawnych i faktycznych objęcia urzędu prezydenta Paragwaju przez duchownego katolickiego. Analiza *case study* na tle uwarunkowań normatywnych potwierdziła, że przypadek ten ma charakter precedensowy.

W czwartym artykule Krzysztof Jurek odnosi się do budżetu obywatelskiego, realizowanego w Polsce od 2011 r. Autor podjął próbę analizy zróżnicowania sposobu organizowania i wdrażania budżetów obywatelskich w wybranych jednostkach samorządowych w Polsce. Wskazał czynniki determinujące odmienne praktyki implementacyjne, wynikające z uwarunkowań lokalnych oraz specyfiki poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego.

Pierwszą część czasopisma, poświęconą artykułom, zamykają rozważania autorstwa Orala Orpaka, dotyczące diaspory jazydów w Republice Federalnej Niemiec. Zdaniem Autora dążenie jazydów do uzyskania prawnego uznania jako mniejszości religijnej napotyka kilka szczególnych wyzwań, takich jak zdecentralizowany system federalny kraju oraz brak formalnej konstytucji dla religii i społeczności jazydów. Autor przedstawił najnowsze zmiany zachodzące w diasporze jazydzkiej w Niemczech oraz nakreślił strategie mające na celu uzyskanie oficjalnego jej uznania.

Integralną częścią czasopisma „Studia i Analizy Nauk o Polityce” są recenzje i sprawozdania. W bieżącym numerze Anna Szwed-Walczak przygotowała recenzję książki Jana Ryszarda Sielezina *Wybrane zagadnienia z metodologii badań. Kontekst historyczny i aktualne problemy*. Numer czasopisma zamyka sprawozdanie Krzysztofa Jurka z Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Prawo cywilne i rodzinne wobec wyzwań XXI wieku: perspektywa międzynarodowa” zorganizowanej przez Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Zapraszamy do lektury
Agnieszka Łukasik-Turecka, Agnieszka Zaręba